

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2006. március 8.)

a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai ágazatban működő ajánlatkérők beszerzési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/17/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 30. cikke (1) bekezdése hatályának az angliai, skóciai és walesi villamosenergia-termelésre való kiterjesztéséről

(az értesítés a C(2006) 690. számú dokumentummal történt)

(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles.)

(EGT vonatkozású szöveg)

(2006/211/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai ágazatban működő ajánlatkérők beszerzési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/17/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾, és különösen annak 30. cikke (4) és (6) bekezdésére,

tekintettel az Egyesült Királyság által 2005. november 2-án e-mailben benyújtott, és 2005. november 8-án faxban megerősített kérelmére, valamint a Bizottság szolgálata által 2005. december 2-án e-mailben kért, és az Egyesült Királyság által 2006. január 12-én e-mailben benyújtott kiegészítő információkra,

tekintettel a független nemzeti hatóság, a gáz és villamos áram piacát szabályozó brit hatóság (OFGEM) következtetéseire, miszerint a 2004/17/EK irányelv 30. cikke (1) bekezdésének alkalmazhatóságára vonatkozó feltételek teljesülnek,

mivel:

- (1) A 2004/17/EK irányelv 30. cikke előírja, hogy az irányelvben említett bármely tevékenység folytatására irányuló szerződések nem tartozhatnak ezen irányelv hatálya alá, ha abban a tagállamban, ahol a szerződést teljesítik, a tevékenység közvetlen módon ki van téve a versenynek olyan piacokon, amelyekre a belépés nem korlátozott. A versenynek való közvetlen kitettséget objektív szempontok alapján kell értékelni, figyelembe véve az érintett ágazat egyedi jellemzőit. A piaci belépés akkor minősül szabadnak, ha a tagállam végrehajtotta és alkalmazta az adott ágazatot vagy annak egy részét megnyitó, megfelelő közösségi jogszabályokat. E jogszabályokat a 2004/17/EK irányelv XI. melléklete tartalmazza, amely irányelv a villamosenergia-ágazat tekintetében a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló, 1996.

december 19-i 96/92/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽²⁾ hivatkozik. A 96/92/EK irányelv helyébe a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 96/92/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. június 26-i 2003/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽³⁾ lépett, amely még nyitottabbá teszi a piacot.

- (2) A 2004/17/EK irányelv 62. cikkének (2) bekezdése értelmében az említett irányelv szolgáltatásnyújtásra irányuló tervpályázatokra irányadó szabályokról szóló III. címé nem vonatkozik az érintett tagállamban olyan tevékenység végzésére szervezett tervpályázatokra, amelynek bizottsági határozat állapította meg a 30. cikk (1) bekezdésének alkalmazhatóságát, vagy amelynek vonatkozásában az említett bekezdés ugyanazon cikk (4) bekezdésének második vagy harmadik albekezdése, illetve (5) bekezdésének negyedik albekezdése értelmében alkalmazhatónak minősül.
- (3) Az Egyesült Királyság által benyújtott kérelem az angliai, skóciai és walesi villamosenergia-termelésre vonatkozik. Tekintettel az e három földrajzi terület piacainak egységes jegyeire, illetve az Egyesült Királyság és a Közösség egyéb hálózatai közötti csatlakozások korlátozott kapacitására ⁽⁴⁾, Anglia, Skócia és Wales megfelelő piacnak minősül a 2004/17/EK irányelv 30. cikkének (1) bekezdésében meghatározott feltételek értékeléséhez. E következtetés összhangban van a Bizottság által a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek benyújtott közlemény következő megállapításával: A belső gáz- és villamosenergia-piac létrehozása terén elért haladásról ⁽⁵⁾ (a továbbiakban: a 2005-ös jelentés) szóló jelentés szerint: „a gáz- és villamosenergia-piacok az EU-ban gazdasági értelemben továbbra is nemzeti piacként működnek.”
- (4) Ez – és az e határozatban szereplő többi – értékelés kizárólag a 2004/71/EK irányelv alkalmazásában, és a versenyszabályok alkalmazásának sérelme nélkül készült.

⁽¹⁾ HL L 134., 2004.4.30., 1. o. A legutóbb a 2005. december 19-i 2083/2005/EK bizottsági rendelettel (HL L 333., 2005.12.20., 28. o.) módosított irányelv.

⁽²⁾ HL L 27., 1997.1.30., 20. o.

⁽³⁾ HL L 176., 2003.7.15., 37. o.

⁽⁴⁾ A csúcsterhelés hozzávetőlegesen 4 %-a.

⁽⁵⁾ COM(2005) 568 végleges, 2005.11.15.

- (5) Az Egyesült Királyság a 96/92/EK irányelv mellett a 2003/54/EK irányelvet is végrehajtotta és alkalmazta. Ebből következően – és a 30. cikk (3) bekezdésének első albekezdésével összhangban – a piacra való belépés nem tekinthető korlátozottnak.
- (6) A versenynek való közvetlen kitettség több mutató alapján kell értékelni, amelyek közül önmagában egyik sem döntő. A 2005-ös jelentésben a Bizottság megállapította, hogy „sok nemzeti piac az ipar nagyfokú koncentrációját mutatja, ami gátolja a hatékony verseny kifejlődését.”⁽⁶⁾ Következésképpen a villamosenergia-termelés tekintetében a „nemzeti piacokon folyó verseny egyik fokmérője a három legnagyobb termelő teljes piaci részesedése”⁽⁷⁾. A legutolsó rendelkezésre álló információk szerint a három legnagyobb termelő összesített piaci részesedése a nagykereskedelmi piacon 39 %⁽⁸⁾, amely kellően alacsony, és amelyet a versenynek való közvetlen kitettség jeleként kell figyelembe venni.
- (7) Egy másik mutató a kiegyenlítő piacok mechanizmusa. Valójában „minden olyan piaci résztvevő, akinek nehézségbe ütközik termelési portfólióját megrendelőjének arcúlatához igazítani, a kiegyenlítő energia átviteli rendszerüzemeltetők által meghatározott eladási ára és a túltermelés e piaci résztvevő által kifizetett visszavásárlási ára közötti különbség miatt költségekkel számolhat. Ezeket az árakat a szabályozó hatóság közvetlenül kiróhatja az átviteli rendszerüzemeltetőkre; illetve olyan piaci alapú mechanizmus által rögzülhetnek, amelynek keretében az árakat a termelésüket felfelé vagy lefelé szabályozni kívánó egyéb termelők ajánlatai határozzák meg. (...) A kisebb piaci szereplők számára a legnagyobb nehézséget az átviteli rendszerüzemeltetőktől való felvásárlási ár és az eladási ár közötti számottevő különbség fennállásának kockázatát jelenti. Ez több tagállamban is előfordul, és várhatóan hátrányosan érinti a verseny alakulását. A nagy árkülönbség azt is jelentheti, hogy a csupán egy-két ipari termelő által uralt kiegyenlítő piacon nem kielégítő a verseny szintje. Ezeket a problémákat tovább súlyosbíthatja, ha a hálózati felhasználók helyzetüket nem tudják a valós időhöz igazítani.”⁽⁹⁾ A Brit Villamosenergia-kereskedelmi és -átviteli Megállapodások (BETTA) bevezetése óta Anglia, Skócia és Wales kiegyenlítő piaci egységesültek. E piac legfontosabb jellemzői (piaci alapú árképzés, félóránkénti „kapuzás” mellett és viszonylag kis árkülönbségek) okán e piac a versenynek való közvetett kitettség mutatójának tekintendő.
- (8) Tekintettel az érintett termék (a villamos energia) tulajdonságaira, és a megfelelő kiváltó termék vagy szolgáltatás hiányára, a villamosenergia-piacon zajló verseny értékelése során az árverseny és az árképzés szerepe fokozatosan nő. A szolgáltatót váltó fogyasztók száma az árverseny természetes fokmérője, és mint ilyen, közvetlenül „a verseny hatékonyságának természetes jelzője. Ha kevés fogyasztó vált, valószínűleg gond van a piac működésével, még ha a hagyományos szolgáltatóval folytatandó újratárgyalás lehetőségéből eredő hasznokat nem is lenne szabad figyelmen kívül hagyni.”⁽¹⁰⁾ Emellett „a végfelhasználókra vonatkozó szabályozott árak kulcsszerepet játszanak a fogyasztói magatartás alakulásában. (...) Noha az átmeneti időszakban indokolt az ellenőrzések fenntartása, ezek az ellenőrzések a befektetési igény mutatkozásával egyre nagyobb arányú torzulást okoznak”⁽¹¹⁾.
- (9) Az Egyesült Királyságban a felhasználók három kategóriájának – a nagy és kiemelten nagy ipari felhasználók, az iparban és az üzletben tevékenykedő kis- és középvállalkozások, illetve a mikrovállalkozások és háztartási fogyasztók – váltási aránya az első két csoport esetében meghaladja a 70 %-ot, míg az utolsó kategóriában megközelíti az 50 %-ot⁽¹²⁾, és a végfelhasználókra vonatkozó árak kontrollja 2002-ben megszűnt⁽¹³⁾. Az egyesült királyságbeli helyzet a váltás és a végfelhasználói árak ellenőrzése tekintetében kielégítő, és az a versenynek való közvetlen kitettség mutatóinak tekintendő.
- (10) Tekintettel e szektor mutatóira és általános angliai, skóciai és walesi helyzetére – különösen arra, hogy a hálózatok függetlenné váltak a termeléstől/ellátástól és arra, hogy a hálózati csatlakozásra hatékony szabályozás vonatkozik – amely az Egyesült Királyság által benyújtott információkból, a 2005-ös jelentésből és annak technikai mellékletéből rajzolódik ki, a versenynek való közvetlen kitettségre vonatkozó, a 2004/17/EK irányelv 30. cikkének (1) bekezdésében megállapított feltétele az angliai, skóciai és a walesi villamosenergia-termelés tekintetében teljesítettnek tekintendő. A fenti (5) preambulumbekezdésben említettek szerint a piacra való korlátlan belépés másik feltétele teljesítettnek tekinthető. Következésképpen a 2004/17/EK irányelv nem alkalmazható abban az esetben, ha az ajánlatkérők a szerződést az e földrajzi területeken a villamosenergia-termelés lehetővé tétele céljából ítélik oda, illetve ha az ajánlatkérők ugyanezen a területeken történő tevékenység elvégzésére tervpályázatot hirdetnek.

⁽⁶⁾ Lásd a 2005-ös jelentés 2. oldalát.

⁽⁷⁾ Vö.: 2005-ös jelentés 7. oldala.

⁽⁸⁾ Lásd: A Bizottság személyzeti munkadokumentuma, a 2005-ös jelentés technikai melléklete, SEC(2005) 1446, 44. oldal, 4.1. táblázat. A továbbiakban: technikai melléklet.

⁽⁹⁾ Technikai melléklet, 67–68. oldal.

⁽¹⁰⁾ 2005-ös jelentés, 9. oldal.

⁽¹¹⁾ Technikai melléklet, 17. oldal.

⁽¹²⁾ 2005-ös jelentés, 10. oldal.

⁽¹³⁾ Technikai melléklet, 177. oldal.

(11) E határozat alapja az Egyesült Királyság által benyújtott információk, a 2005-ös jelentés és annak technikai mellékletében foglaltak szerint 2005 novemberében fennálló jogi és ténybeli helyzet. E határozat felülvizsgálható, amennyiben a jogi vagy ténybeli helyzetben beálló jelentős változások miatt a 2004/17/EK irányelv 30. cikke (1) bekezdésének alkalmazhatóságára vonatkozó feltételek nem teljesülnek.

(12) Az e határozatban említett intézkedések összhangban vannak a közbeszerzési tanácsadó bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 2004/17/EK irányelv nem alkalmazható az ajánlatkérő felek által odaítélt, és Angliában, Skóciában és Walesben villamos-energia-termelésre feljogosító szerződésekre.

2. cikk

E határozat alapja az Egyesült Királyság által benyújtott információk, a 2005-ös jelentés és annak technikai mellékletében foglaltak szerint 2005 novemberében fennálló jogi és ténybeli helyzet. E határozat felülvizsgálható, amennyiben a 2004/17/EK irányelv 30. cikke (1) bekezdésének alkalmazhatóságára vonatkozó feltételek nem teljesülnek.

3. cikk

Ennek a határozatnak Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2006. március 8-án.

a Bizottság részéről

Charlie McCREEVY

a Bizottság tagja